מיפגן מסורת

יהודה בת חמישים שנה

מיום ביולי

שנת 1948 – הארץ במערבולת הקרבות ובעיצומם, אניות מובילות עולים לחופי המולדת, המוסדות האחראים לעליה ולקליטה חרים אחרי כל נקודה אפשרית להיאחז בה ולמצוא קורת גג לעולים החדשים. וכך הוחלט להקים את הכפר הערבי "אל יהודיה" מהריסותיו ולהפכו לעיירת עולים מחודשת בשמה ההיסטורי "י ה ו ד".

חמש משפחות חדשות מגיעות ליהודיה, כפר ערבי טפוסי. מלבד אילו בחים בנויים אבן שהשחיכו לערבים אמידים, היתר הם בתי חימר וטיט ברובם הרוסים. הזוהמה גדולה. חולדות ענק שורצות בחצרות המוזנחות, לא חסר גם נחשים ולטאות המפחידות את הילדים. המשפחות חסרי הרכוש מחפשות סדורים לחנאי חיים מינימליים. יש מי שסוחב קרש ישן להתקין ממנו שולחן, ואבן שחשמש לכסא. פח חלוד וישן – דלי למים. ומטה אין, ואין גם מזרון לשכב עליו לנוח קצת, לכך כבר התרגלו, התרגלו בספינות המעפילים, התרגלו במחנות.

המקום שומם, מפחיד בריקנותו. העזובה גדולה. שחיים מן המשפחות מחפשות כבר למחרת אמצעי וחבורה לעזוב... לאן? אין שואלים, העיקר ללכת, לברוח, יותר גרוע לא יהיה באף מקום. המשפחות הנותרות מחחילות לסדר את הבית – חורבה ערבית שהחלון העגול משמש גם כארובה ליציאת העשן.

עוברים ימים אחדים. מחוספים עולים. עוד מספר נפשות. מים אין, הבאר האחת הרוסה, מעט המים שאפשר לשאוב בקושי, צהובים הם ונותני ריח מגעיל. מביאים מים בדליים מ"וילהלמה" (היום בני עטרות) – מרחק שני קילומטר. פעמיים בשבוע באה מכונית מזון מפחח–חקוה. לא את הכל מביאים. טיול קניות ברגל לפחח–חקוה אינו מפחיע.

זרם העולים הולך ומחגבר, ליהוד נשלחות שיירות עולים נוספות. החיים מחחילים להחארגן. נפחחת צרכניה המספקת מזון וירקות. נוקחה באר המים, דלוחים המים וצהובים אבל כמותם מספקת.

החעסוקה הראשונה ביהוד – הריסת בחים ובנינים עזובים המהוים סכנה. קם ועד מקומי הדואג לסדור עבודה מחאים. עם רדח הלילה, הכפר מחרוקן, העלטה כבדה, הארץ מלאה מסחננים ורוצחים. האנשים מסחגרים [illegible] השומרים משוטטים בסמטאות.

אותם רחובות אשר בראשית צעדיה של יהוד הכרנו על פי מספרים, הפכו עחה, כמו בכל מקום אחר בארץ, לרחובות נושאי שמות וכל רחוב ורחוב מביע את רגשותינו העמוקים לגבי כל המחרחש בארץ. ידענו להעניק לרחובות שמות על שמם של גדולי האומה. כמו כן, ידענו לכבד זכרם של גבורים אשר חרפו נפשם ונפלו בקרבות על כבושה של יהוד, הם אשר אפשרו לנו להשחרש במקום ולבנות את חיינו בהחאם לדרישותינו וצרכינו. בהזדמנות זו אזכיר רק שמם של שנים מחוך ארבעה עשר שהעלו את חייהם על מזבח שחרורה של יהוד והלא הם צבי ישי ואורי מקלב ז"ל. לעולם לא נשכח את הבנים הללו וגם בני יהוד אחרים אשר מסרו את נפשם להגנת המולדת.

ובדברי אלה רוצה אני להביע רק משאלה אחת: שנזכה להקים גל–עד לאותם הבנים אשר נפלו למען המולדת ולמען יהוד, על מנת שגם הבאים אחרינו יזכרום לעולם ועד.